הגדה של פסח

באותיות גדולות
ומאירות עינים

עוז והדר

סדר בדיקת חמץ

בליל י"ד בניסן בודקים את החמץ לאור הנר, ויש נוהגים לומר קודם הבדיקה:

הֲרֵינִי מוּכָן וּמְזוּמָן לְקַיֵּם מִצְוַת עֲשֵׂה וְלֹא תַעֲשֶׂה שֶׁל בְּדִיקַת חָמֵץ, לְשֵׁם יִחוּד קֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתֵּיהּ בְּרַחְלוּ וּרְחִימוּ עַל יְדֵי הַהוּא טָמִיר וְנֶעְלָם בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל. וִיהִי נֹעַם אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנֵהוּ:

ויברך קודם הבדיקה:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו, וְצִוָּנוּ עַל בִּיעוּר חָמֵץ:

מיד אחר הבדיקה יבטל את החמץ בלבו, ויאמר:

כָּל חֲמִירָא וַחֲמִיעָא דְּאִיכָּא בִּרְשׁוּתִי, דְּלָא חֲמִתֵּיהּ, וּדְלָא בִּעַרְתֵּיהּ, וּדְלָא יְדַעְנָא לֵיהּ, לִבְטֵל וְלֶהֱוֵי הֶפְקֵר כְּעַפְרָא דְּאַרְעָא:

וטוב לאומרו ג' פעמים (מורה באצבע להחיד"א).

אם אינו מבין יאמר בלשון שמבין:

כָּל חָמֵץ וּשְׂאוֹר שֶׁיֵּשׁ בִּרְשׁוּתִי, שֶׁלֹּא רְאִיתִיו וְשֶׁלֹּא בִּעַרְתִּיו וְשֶׁאֵינוֹ יָדוּעַ לִי, יִתְבַּטֵּל וְיִהְיֶה הֶפְקֵר כַּעֲפַר הָאָרֶץ.

אַלֵּע חָמֵץ אוּן זוֹעֶר טֵייג וָואס אִיז דָּא אִין מַיִין רְשׁוּת, וָואס אִיךְ הָאבּ נִישְׁט גִיוֶעהֶן, אוּן וָואס אִיךְ הָאבּ נִישְׁט אוֹיס גֶעראָמְט, אוּן וָואס אִיךְ וֵויס נִישְׁט פוּן דֶעם, זָאל זַיין בָּטֵל, אוּן זָאל זַיין הֶפְקֵר, אֲזוֹי וִוי דִי שְׁטוֹיב פוּן דֶער עֶרד.

יש נוהגים לומר אחר ביטול החמץ תפילה זו (מזרח באצבע להחיד"א):

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ,
שֶׁתְּזַכֵּנוּ לְפַשְׁפֵּשׁ בְּנִגְעֵי בָתֵּי הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר נוֹאַלְנוּ
בַּעֲצַת הַיֵּצֶר הָרָע, וּתְזַכֵּנוּ לָשׁוּב בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה,
וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ תְּסַיְּעֵנוּ וְתַעַזְּרֵנוּ עַל דְּבַר כְּבוֹד
שְׁמֶךָ, וְתַצִּילֵנוּ מֵאִסּוּר חָמֵץ אֲפִילּוּ מִכָּל שֶׁהוּא,
בְּשָׁנָה זוּ וּבְכָל שָׁנָה וְשָׁנָה. כֵּן יְהִי רָצוֹן:

סדר שריפת חמץ

שורפים את החמץ קודם סוף שעה חמישית, ולאחר השריפה מבטל את החמץ.

יש נוהגים לומר קודם שריפת חמץ:

הֲרֵינִי מוּכָן וּמְזוּמָּן לְקַיֵּם מִצְוַת עֲשֵׂה וְלֹא תַעֲשֶׂה שֶׁל
שְׂרֵפַת חָמֵץ, לְשֵׁם יִחוּד קֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
וּשְׁכִינְתֵּיהּ בְּדִחִילוּ וּרְחִימוּ עַל יְדֵי הַהוּא טָמִיר וְנֶעְלָם
בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל. וִיהִי נֹעַם אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה
יָדֵינוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנֵהוּ:

יש נוהגים לומר תפילה זו בשעת שריפת החמץ (מספר זכרון לציון):

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי, כְּשֵׁם
שֶׁאֲנִי מְבַעֵר חָמֵץ מִבֵּיתִי וּמֵרְשׁוּתִי, כָּךְ יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ תְּבַעֵר כָּל הַחִיצוֹנִים, וְאֶת
רוּחַ הַטּוּמְאָה תְּבַעֵר מִן הָאָרֶץ, וְאֶת יִצְרֵנוּ הָרָע
תְּבַעֲרֵהוּ מֵאִתָּנוּ וְתִתֶּן לָנוּ לֵב בָּשָׂר, וְכָל הָרִשְׁעָה
כְּעָשָׁן תִּכְלֶה, וְתַעֲבִיר מֶמְשֶׁלֶת זָדוֹן מִן הָאָרֶץ, וְכָל
הַמְעִיקִים לַשְּׁכִינָה תְּבַעֲרֵם בְּרוּחַ בָּעֵר וּבְרוּחַ

מִשְׁפָּט, כְּשֵׁם שֶׁבִּעַרְתָּ אֶת מִצְרַיִם וְאֶת אֱלֹהֵיהֶם בַּיָּמִים הָהֵם וּבְזֹמַן הַזֶּה, אָמֵן:

אחר שריפת חמץ, יבטל בלבו את החמץ פעם שנית, ויאמר:

כָּל חַמִירָא וַחֲמִיעָא דְּאִכָּא בִּרְשׁוּתִי, דַּחֲזִתֵּה וּדְלָא חֲזִתֵּה, דַּחֲמִתֵּה וּדְלָא חֲמִתֵּה, דְּבִעַרְתֵּה וּדְלָא בִעַרְתֵּה, לִבְטֵל וְלֶהֱוֵי הֶפְקֵר כְּעַפְרָא דְאַרְעָא:

וטוב לאומרו ג' פעמים (מורה באצבע להחיד"א)

אם אינו מבין יאמר בלשון שמבין:

כָּל חָמֵץ וּשְׂאוֹר שֶׁיֵּשׁ בִּרְשׁוּתִי, שֶׁרְאִיתִיו וְשֶׁלֹּא רְאִיתִיו, שֶׁבִּעַרְתִּיו וְשֶׁלֹּא בִעַרְתִּיו, יִתְבַּטֵּל וְיִהְיֶה הֶפְקֵר כַּעֲפַר הָאָרֶץ.

אַלֶּע חָמֵץ אוּן זוֹיעֶר טֵייג וָואס אִיז דָּא אִין מַיין רְשׁוּת, וָואס אִיךְ הָאבּ גִיזֶעהן אוּן וָואס אִיךְ הָאבּ נִישְׁט גִיזֶעהן, וָואס אִיךְ הָאבּ אוֹיס גֶעראָמְט אוּן וָואס אִיךְ הָאבּ נִישְׁט אוֹיס גֶעראָמְט, זָאל זַיין בָּטֵל, אוּן זָאל זַיין הֶפְקֵר, אֲזוֹי וִוי דִי שְׁטוֹיב פוּן דֶער עֶרד.

יש נוהגים לומר תפילה זו אחר השריפה והביטול (מורה באצבע להחיד"א):

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתְּרַחֵם עָלֵינוּ וְתַצִּילֵנוּ מֵאִסּוּר חָמֵץ אֲפִילּוּ מִכָּל שֶׁהוּא, לָנוּ וּלְכָל בְּנֵי בֵיתֵנוּ וּלְכָל יִשְׂרָאֵל בְּשָׁנָה זוּ וּבְכָל שָׁנָה וְשָׁנָה, כָּל יְמֵי חַיֵּינוּ. וּכְשֵׁם שֶׁבִּעַרְנוּ הֶחָמֵץ מִבָּתֵּינוּ וּשְׁרַפְנוּהוּ, כָּךְ תְּזַכֵּנוּ לְבַעֵר הַיֵּצֶר הָרָע מִקִּרְבֵּנוּ תָּמִיד כָּל יְמֵי חַיֵּינוּ, וּתְזַכֵּנוּ לְדָבֵק בְּיֵצֶר הַטּוֹב וּבְתוֹרָתֶךָ וְיִרְאָתֶךָ וְאַהֲבָתֶךָ תָּמִיד, אָנוּ וְזַרְעֵינוּ וְזֶרַע זַרְעֵינוּ. כֵּן יְהִי רָצוֹן:

סדר הפרשת חלה

יצרף המצות בתוך סל אחד, ואם יש שיעור כדי הפרשת חלה יברך:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו, וְצִוָּנוּ לְהַפְרִישׁ חַלָּה מִן הָעִסָּה:

אחר הברכה יגביה את חתיכת החלה בשיעור כזית, ויאמר:

הֲרֵי זוֹ חַלָּה:

יש נוהגים לומר אחר הפרשת החלה:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ, וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ, וְשָׁם נַעֲבָדְךָ בְּיִרְאָה כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיוֹת, וְעָרְבָה לַיהוָה מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיוֹת:

תחינה לאשה לאחר הפרשת חלה

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁהַמִּצְוָה שֶׁל הַפְרָשַׁת חַלָּה תִּתְחַשֵּׁב כְּאִלּוּ קִיַּמְתִּיהָ בְּכָל פְּרָטֶיהָ וְדִקְדּוּקֶיהָ, וְתֶחְשֹׁב הֲרָמַת הַחַלָּה שֶׁאֲנִי מְרִימָה כְּמוֹ הַקָּרְבָּן שֶׁהִקְרַב עַל הַמִּזְבֵּחַ שֶׁנִּתְקַבֵּל בְּרָצוֹן, וּכְמוֹ שֶׁלְּפָנִים הָיְתָה הַחַלָּה נִתּוּנָה לַכֹּהֵן וְהָיְתָה זוֹ לְכַפָּרַת עֲוֹנוֹת, כָּךְ תִּהְיֶה לְכַפָּרָה לַעֲוֹנוֹתַי, וְאָז אֶהְיֶה כְּאִלּוּ נוֹלַדְתִּי מֵחָדָשׁ נְקִיָּה מֵחֵטְא וְעָוֹן וְאוּכַל לְקַיֵּם מִצְוַת שַׁבָּת קֹדֶשׁ וְהַיָּמִים הַטּוֹבִים הָאֵלֶּה עִם בַּעְלִי (וִילָדַי) לִהְיוֹת נִזּוֹנִים מִקְּדוּשַׁת הַיָּמִים תָּמִיד מִיָּדָיו שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא בְּרֹב רַחֲמָיו וַחֲסָדָיו, וּבְרֹב אַהֲבָה, וְשֶׁתִּתְקַבֵּל מִצְוַת חַלָּה כְּאִלּוּ נָתַתִּי מַעֲשֵׂר, וּכְשֵׁם שֶׁהִנַּנִי מְקַיֶּמֶת מִצְוַת חַלָּה בְּכָל לֵב, כָּךְ יִתְעוֹרְרוּ רַחֲמָיו שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לְשָׁמְרֵנִי מִצַּעַר וּמִמַּכְאוֹבִים כָּל הַיָּמִים. אָמֵן.

סדר עירוב תבשילין

כשחל יו"ט בער"ש לוקח מצה שלימה וכזית תבשיל לעירוב, ולפני עשיית העירוב יברך:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו, וְצִוָּנוּ עַל מִצְוַת עֵרוּב:

לאחר הברכה יאמר:

בַּהֲדֵין עֵרוּבָא, יְהֵא שָׁרֵא לָנָא לְמֵיפָא וּלְבַשָּׁלָא וּלְאַטְמָנָא וּלְאַדְלָקָא שְׁרָנָא וּלְמֶעְבַּד כָּל צְרָכָנָא מִיּוֹמָא טָבָא לְשַׁבַּתָּא, לָנוּ וּלְכָל יִשְׂרָאֵל הַדָּרִים בָּעִיר הַזֹּאת:

אם אינו מבין ארמית, יאמר בלשון הקודש:

בְּזֶה הָעֵרוּב, יִהְיֶה מוּתָּר לָנוּ לֶאֱפוֹת וּלְבַשֵּׁל וּלְהַטְמִין חַמִּין וּלְהַדְלִיק נֵר וְלַעֲשׂוֹת אֶת כָּל צָרְכֵינוּ מִיּוֹם טוֹב לְשַׁבָּת, לָנוּ וּלְכָל יִשְׂרָאֵל הַדָּרִים בְּעִיר הַזֹּאת.

סדר עירובי חצרות

המערב בשביל כמה בעלי בתים, צריך לזכות את הפת על ידי אחר. ויאמר המזכה לזוכה בלשון זה:

זָכֶה בְּעֵרוּב זֶה לְאַחֵינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַדָּרִים פֹּה עִמָּנוּ, וְשֶׁיָּבוֹאוּ לָדוּר בָּעִיר הַזֹּאת (בֶּחָצֵר הַזֹּאת / בַּמָּבוֹי הַזֶּה), שֶׁיִּסְמְכוּ עָלָיו לְהַטְלִטֵל עַל יָדוֹ מֵרְשׁוּת לִרְשׁוּת בְּשַׁבָּת וְיוֹם טוֹב הַבָּאִים:

והזוכה יטול את העירוב ויגביהו טפח.

המערב יברך ברכה זו:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו, וְצִוָּנוּ עַל מִצְוַת עֵרוּב:

לאחר הברכה יאמר:

בַּהֲדֵין עֵרוּבָא יְהֵא שָׁרֵא לָנָא לְאַפּוּקֵי וּלְעֵיוּלֵי מִבֵּית לְבֵית, וּמֵחָצֵר לְחָצֵר, מִגַּג לְגַג, מִבְּתִּים לְחָצֵר, מֵחָצֵר לְבָתִּים, כָּל מַאי דִּצְרִיךְ לָן לְשַׁתֵּיהֶן, בְּכָל שַׁבְּתוֹת הַשָּׁנָה וְיָמִים טוֹבִים, לָנוּ וּלְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַדָּרִים בָּעִיר הַזֹּאת:

אם אינו מבין ארמית יאמר בלשון הקודש:

בְּזֶה הָעֵרוּב יְהֵא מֻתָּר לָנוּ לְהוֹצִיא וּלְהַכְנִיס מִן הַמְּבוֹאוֹת לַחֲצֵרוֹת, וּמִן הַחֲצֵרוֹת לַמְּבוֹאוֹת, וּמִשְּׁתֵּיהֶן לְבָתִּים, וּמִבָּתִּים לְשִׁתֵּיהֶן, בְּכָל שַׁבְּתוֹת הַשָּׁנָה וְיָמִים טוֹבִים, לָנוּ וּלְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַדָּרִים בָּעִיר הַזֹּאת: